

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE ÎNAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

A început asediul cetății Brest-Litowsk

Dela cartierul de presă 26 August. — După ce trupele aliate au reușit să gonească armata rusească până dincolo de brîul de forturi dela Brest-Litowsk — oștile noastre au început acum asediul cetății. Sîntem acum în situația să luăm sub foc cetatea Brest-Litowsk.

Cetatea Brest-Litowsk a fost luată azi cu asalt

Budapesta, 26 August. — În momentul de a închide ziarul, Biroul de presă ungar anunță că comunicatul statului major german sosit la ora 3.20 vesteste că trupe germane și austro-ungare au luat cu asalt forturile cetății la vest și sud-vest de cetate, au pătruns în interiorul cetății, care a căzut în mâinile armatelor noastre.

Și trupe japoneze au fost aduse la Brest-Litowsk

Cholm, 26 August. — După o știre incuvîntată și de comandamentul armatei germane dela Bug, cetatea Brest-Litowsk, ultima speranță a rușilor, este apărută și de însemnate forțe japoneze și că întreaga cetate este întărită de artileria japoneză. Locuitori, cari au părăsit cetatea, istorisesc ce muncă uriașă sevăresc acolo japonezii. Ofițerii japonezi instruiază pe soldații ruși în mînuirea artileriei grele.

Japonezii nu vor lua parte la lupte și numai sub formă de imprumut vor să dea tunurile lor rușilor. Motivul pentru care japonezii au trimis ajutoare la Brest-Litowsk ar fi, convingerea lor că acum ar fi rost să câștige și partea a

doia a Sachalinului, prestonând asupra rușilor în așa fel că numai în acel caz vor intra în luptă cu armata, artileria și cu munițiunile lor, dacă rușii vor ceda Japoniei și restul Sachalinului.

Deocamdată numai în schimbul remunerației primite în bani gata, japonezii instruiesc soldații ruși la mînuirea tunurilor grele japoneze. În aceeași vreme japonezii construiesc în jurul fortului Brest-Litowsk forturi subterane pe baza planurilor lor proprii.

Rușii cred că cu ajutorul japonezilor, vor putea apăra încă mult timp cetatea Brest-Litowsk, și să împiedice înaintarea armatelor aliate.

Orașul italian Brescia bombardat de aeroplan austro-ungare

Viena, 26 August. — Cel mai nou raport oficial italian al lui Cadorna vorbește de bombardarea orașului Brescia de aeroplan austro-

ungare — lucru care s'ar fi întîmplat ieri. 6 persoane au fost omorite.

Orașul Reims sub focul artileriei germane

Geneva, 26 August. — Orașul francez Reims a fost din nou bombardat de astă-dată cu mare înverșunare de către artileria germană. Sîmbătă după amiază, focul deschis asupra acestei localități a fost cel mai violent. Toate cartierele au fost pustiite de granatele artileriei grele ger-

mane. Deosebit de mare este numărul morților în sinul populației franceze, iar pagubele materiale sînt atît de însemnate, încît nu se poate evalua.

Ziarul parizian „Temps” confirmă știrea despre bombardarea violentă a orașului Reims, spunând că numărul victimelor este foarte mare.

Scandaluri în parlamentul sîrb din cauza pretențiilor Entente

Sofia, 26 August. — Ziarele de aci află din Niș, că în ultima ședință secretă a Scurpnei s'au produs ciocniri violente între opoziția și partizanii prim ministrului Pașies. Din partea na-

ționalistilor a fost grav atacat șeful guvernului sîrb, cum că ar fi o slugă docilă Rusiei. Și contra Bulgariei s'au exprimat în mod foarte agresiv cîți-va deputați sîrbi.

DIN ROMÂNIA

Tratativele României cu Ententa n-au reușit?

»Novoje Vremja« din Petersburg află din izvor autorizat: Tratativele între ententa și România, cari trebuiau terminate zilele acestea și acordul semnat — n'au dus la nici un rezultat — în urma unor noi pretențiuni ridicate de prim ministrul Brătianu. Guvernul român acum ca și înainte este decise să păstreze neutralitatea.

Interesele Germaniei și atitudinea României

»Deutsche Tageszeitung«, unul din cele mai importante ziare germane, publică o lungă corespondență din București, după care consiliul de miniștri român ar fi aproape în permanență intrunit. Chestia exportului, care e destul de gravă, nu poate fi însă singura explicație pentru aceste intruniri dese ale miniștrilor români.

Mai e în joc și, probabil, în mai largă măsură politica externă. Până acum România a fost mîndră de bărbății ei de stat, cari au reușit timp de un an de zile să osicleze între cele două grupuri de puteri. Dar acum lucrurile nu mai merg.

Germania a cerut în mod energic să-i se permită și ei ceea ce s'a permis unui alt stat beligerant: tranzitul de munițiuni. România a refuzat această cerere. De ce? O știe orice copil: Rușii au reușit încă în Mai să lege mîinile germanofilului Brătianu.

E adevărat, Brătianu ar fi închis ochii și ar fi permis pe sub mîna ceea ce voia sau trebuia să interzică în mod oficial: tranzitul. Dar prietenii împătritei înțelegeri din București făceau un enorm scandal ori de cîte ori Brătianu voia să facă puterilor centrale vre-un serviciu pe sub mîna.

Situația României e dificilă fiindcă acum a venit și Rusia să ceară ca să-i se permită să treacă 250.000 de oameni ca să atace Turcia prin Bulgaria și Brătianu nu știe ce să facă.

În primul moment Brătianu s'a gândit să remanieze guvernul, formînd un guvern tare cu Carp, Marghiloman, Ferechide și Maiorescu. Dar la consiliul de coroană care a avut loc la Sinaia și la care au participat pe lingă bărbății de stat sus pomeniți și mai mulți ofițeri superiori, s'a exprimat părerea că cererea rusă nu e serioasă și că cererea Rusiei trebuie considerată mai mult ca o presiune contra presiunii germane în chestia tranzitului de muniții.

Brătianu a respins dar atît cererea germană cît și cea rusă și s'a retras pe moșia sa. Cînd se va întoarce va continua tratativele cu ambele părți. Dacă însă îi va merge tot atît de bine României cu tactica sa în al doilea an al războiului ca în cel dintîi, această e altă chestie.

Prețul unui exemplar 6 fileri.

MERSUL RĂZBOIULUI

Tot mai aproape de cetatea Brest-Litowsk

— Cavaleria generalului Puhallo — a ajuns la răsărit de cetatea Brest-Litowsk. — Armata lui Mackensen sfarmă linia întărită primă din preajma cetății. — Iarăși 9000 prizonieri ruși. — Se agravează raporturile între Germania și Statele Unite. — Austro-Ungaria începe a ofensivă puternică contra Italiei. — E lucru sigur că Bulgaria nu intră în război. — Ce fac celelalte state balcanice. — La Dardanele. —

Începe să se deseneze tot mai bine care e planul ce-l urmărește acum conducerea supremă a armatelor aliate germane și austro-ungare, pe frontul de luptă rusesc de acum. Între Bielostok și Brest-Litovsk — pare că se va da o luptă decisivă, care va pecetlui definitiv soarta armatelor rusești. Acest front, rușii l-au taxat ca a doua linie de apărare a lor, după ce au evacuat Varșovia, spunând că pe această linie se vor măsura cu forțele germane și austro-ungare. Și acum ce vedem, că situația rușilor pe linia Bielostok Brest-Litovsk devine tot mai gravă, mai periculoasă pentru dânsii, și dacă ei nu se vor retrage acum din raza acestor orașe — forțele lor de apărare și rezistența vor fi curând cu totul impresurate.

Numai din faptul că armata de cavalerie a lui Puhallo a înaintat din Kovel pe linia ce duce la Kobrin, se poate vedea lămurit toată tendința germană și austro-ungară de a prinde într'un cerc de fer întreaga armată rusă care operează la Brest-Litovsk, căci localitatea Kobrin se află în spatele cetății la răsărit.

Pe frontul de sud-vest al cetății Brest-Litovsk — armata lui Mackensen a și spart frontul de pozițiuni întărite și avansate ale cetății Brest-Litovsk — așa că peste câteva zile ne putem aștepta la un nou și mare dezastru rusesc.

Iată acum lămuririle comunicatelor oficiale de aseară (25 August):

Trupele arhiducelui Iosif Ferdinand și a generalului Kövess în unire cu trupele germane resping pe dușman, în lupte neîntrerupte în spre riul Lesna. Și rezistența rușilor la sud-vest de Brest-Litovsk a fost înfrântă. Ei au fost aruncați dincolo de briul de forturi de către diviziile generalului v. Arz în unire cu trupele germane.

La nord-est de Vlodava forțe germane goneșc pe dușman tot mai adânc în zona păduroasă și mlăștinoasă.

Cavaleria generalului v. Puhallo înaintază de ambele părți ale drumului care duce de la Kovel la Kobrin. Husarii din honvezime au luat cu asalt un sat fortificat pe linia ferată Kovel-Brest-Litovsk. Între Vladimir Volinski și granița basarabeană domnește liniște.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La nord de Niemen, în lupte victorioase în regiunea Birshi (la 60 kilom. departe de Poniwevec — am făcut 750 prizonieri. Armata generalului Eichhorn, în lupte continue au înaintat la răsărit în mod victorios. Am făcut acolo 1850 prizonieri, capturând și mai multe mitralieze. Armata generalului v. Gallwitz a forțat trecerea riului Narev, pe șoseaua

Sokoli-Bialistok. Aripa ei dreapta a ajuns până la Orlanka, după ce dușmanul a fost respins. Armata aceasta a făcut acolo peste 4700 prizonieri, printre cari 18 ofițeri și a luat 9 mitralieze.

Dușmanul a încercat eri în zadar să oprească mersul înainte al armatei prințului Leopold al Bavariei. A fost atacat și respins în pădurea Bialovieska. La sud de pădure trupele noastre au ajuns regiunea la răsărit de Vierchovicze. Aci am făcut peste 1700 prizonieri. Armata generalului Mackensen urmărind pe dușmanul bătut se apropie de înălțimele pe malul de vest al riului Lesne (la nord de cetatea Brest-Litovsk). Pe frontul de sud-vest de Brest-Litovsk, la Dobrinka, trupe austro-ungare și germane au spart pozițiile avansate ale cetății.

Pe malul de răsărit al Bugului, la nord-est de Vladova, părți din armata generalului Linsingen înaintază mereu la nord.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Germanii reiau tranșeele cucerite de francezi. — Soldați ruși în armata franceză. — Războiul pe mare. —

Comunicatul german de aseară anunță că la Champagne, germanii au făcut să explodeze cu succes mine. În pădurile Vogt, la Sondernah, germanii au recucerit dela francezi tranșeele ce le-au pierdut la 17 August. Un aeroplan german a doborât alături de la Nieuport un biplan francez.

— Birchevia Viedomosti află din Paris că 60.000 ruși, pentru cari guvernul rus n'a voit să plătească cheltuielile de drum, au fost înrolați în armata franceză. Acest corp de armată este amenințat de completă nimicire. A luptat totdeauna în prima linie de foc și a suferit pierderi cumplite.

— În Londra crește teamă de atacurile Zepelinurilor. Muzeele de acolo sint încă deschise, dar toate tablourile și obiectele de preț au fost duse la loc sigur.

— Prin scufundarea vaporului american »Arabie« — s'au agravat raporturile între Germania și Statele-Unite. Știri din Washington anunță că ambasadorul german Bernstorff a și primit pașapoartele, că ambasadorul american din Berlin, Gerard a fost rechemat și că a fost convocat congresul statelor unite pentru a decide mobilizarea armatei și notei, dacă guvernul german nu va declara că torpilarea vaporului »Arabie« a fost nedreaptă.

Rugăm pe toți aceia, cari ne trimit bani, să scrie în toate ocaziunile pe couponul mandatului că pentru ce trimit banii și dacă sunt abonați vechi, ori noi.

LA SUD

Bulgaria e perdută pentru Ententa

După știri particulare sosite din Paris la Geneva, în cercurile parlamentare franceze domnește mare amărăciune în urma rezultatului defavorabil de până acum al demersului Ententei în Balcani.

Ministrul Deleasse n'a mai putut tăgădui că Bulgaria e acum perdută pentru Ententa, că România în nici un chip n'a putut fi înduplecată să precizeze momentul când ar fi dispusă să intervie alături de Ententa pentru realizarea aspirațiilor ei naționale. Cu privire la intervenția Greciei și Serbiei, știrile sosite la ministerul de externe nu sint de loc satisfăcătoare.

Ce a hotărât Serbia?

Ziarul »Italia« din Milano află din Niș că n'ar fi secretă a Scurpenei, prim ministrul Pașici, a declarat, că Serbia ar fi dispusă să facă concesii Bulgariei, dar din considerații economice, nu poate renunța la granița comună cu Grecia, și apoi nu poate admite să cedeze imediat teritoriile pe care le cere Bulgaria.

Serbia ar fi dispusă să accepte decizia comisiei de arbitri a Ententei, cu condițiunea ca și Bulgaria să o accepte.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Se constată acum pe frontul italian că trupele austro-ungare au luat ofensivă. — Italienii respinși în toate locurile. — Ziarele elvețiene fac bilanțul celor trei luni de război cu Italia. —

Se poate observa din diferitele știri ce sosesc de pe frontul italian, că n'are vreme ce ofensiva italiană a slăbit la Görz, Tolmino, Carintian și pe frontul Isonzo — ofensiva austro-ungară e mereu în creștere. Aceasta se poate vedea și din raportul cel mai nou oficial.

Comunicatul lui Höfer de aseară vestește:

Pe platoul Doberdo, infanteria italiană care s'a consolidat pe înălțimele muntelui dei sei Busi, a fost eri silită de focul nostru de artilerie să părăsească în grabă pozițiile ei. Frontul nostru la sud-vest de San Martino a stat iară sub focul grelei artilerii dușmane. După amiază, italienii au reînnoit atacurile lor, și ca și cele de alături — au fost respinse aproape de liniile noastre de apărare. În fața capurilor de pod Görz și Tolmein, precum și în regiunea Krn a domnit o liniște relativă. Din contra la Fritsch și Raibl dușmanul desfășură o activitate mai vie. În regiunea de graniță tiroleză s'au încins mai multe lupte. Eri târziu seară, infanteria dușmană a pornit atacul contra sectoarelor de nord ale platoului Lovarone. Azi dimineață atacul acesta a fost respins. Din zorii zilei, mai multe batalioane italiene au pornit atacul de ambele părți ale pasului Tonale. Aci lupta e încă în mers. Lupte de artilerie continuă aproape pe întreaga frontieră tiroleză.

Höfer, mareșal locot.

— Ziarele elvețiene fac bilanțul celor 3 luni de război italo-austro-ungar și constată că rezultatul general pentru italieni nu-i nici un câștig de tranșee de importanță strategică. Pe nici o parte a frontului lor, nu le-a reușit ita-

lienilor să arunce trupele austro-ungare din pozițiile ce le-au ocupat la începutul războiului. »Ținuturile mântuite« de italieni, sînt numai acelea cari încă înaintea războiului, au fost evacuate de bună voie de austro-ungari.

— După știri particulare, soldații italieni suferă cumplit de frigul ce domnește în munți. Căci ei sînt prevăzuți numai cu vestimente de vară. Ori în părțile înalte a'e munților e zăpadă mare.

— În ziarul italian »Avanti« 62 deputați au scris o cerere de a se convoca îndată parlamentul italian, căci această e necesar, în urma schimbărilor produse în situația internațională printr-o nouă declarație de război, făcută Turciei.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Anglo-francezii perd 3000 de oameni. — Ce spune ambasadorul turc la Berlin. —

Comunicatul turcesc de Mercuri, anunță că s'a putut acum stabili pierderile grele suferite de dușman la Anaforta: sînt peste 3000 morți, iar prada luată de turci încă nu s'a putut evalua.

La Ariburnu, un atac puternic al anglo-francezilor la 22 August, a fost respins, trupele turcești printr'un contra-atac au nimicit o mare parte din trupele dușmanului, restul a fugit.

La Sedilbahr, turcii au doborât un balon captiv dușman.

— Noul ambasador turc la Berlin a declarat unor ziariști, că știe precis că înțelegerea turco-bulgară e fapt implinit. Acest acord va crea o nouă situație în Balcani. El nu crede că România se va îndrepta contra puterilor centrale, și nici un atac al Greciei contra Turciei nu crede. De Italia Turcia nu se teme. Dardanelele nu sînt de luat. România nu lasă trecerea de munițiuni pentru Turcia, dar de asta nu se sinchisește Turcia, care fabrică acum singur munițiuni.

RĂNIȚII NOȘTRI CER SLOVĂ ROMÂNEASCĂ...

Supunem cititorilor noștri rindurile de mai jos, scrise de răniți români din diferite spitale, cari cer mereu ziare și iar ziare românești. — ca să se vadă că e îndreptățit apelul ce l'am făcut în ziarul nostru, ca alături de noi, să trimeată și cititorii noștri ziarele pe cari le-au citit — la spitalele unde se află răniți români — și cu chipul acesta vor face un mare bine eroilor noștri, cari ard de dorul slovei românești.

Iată aci trei scrisori dela răniții noștri:

Domnule Redactor,

În k. u. k. Baraken Spital din Kaposvár, aflându-ne vre-o 60 de români din reg. 43 inf., — te rugăm cu toții a ne face o bucurie și să ne trimeteți »Foaia Poporului Român«. Ne-am întors răniți de pe câmpul de luptă din Italia, și n'avem cu cine a ne petrece durerile. Foile ungurești sosesc aci toată ziua, numai noi nu le folosim. Cu mare bucurie așteptăm dela Dv. să ne trimeteți foi românești.

Cu toată stima Inf. Conclătu Pavel
K. u. k. Baraken Spital Nr. 8, Kaposvár.

Onorată Redacție,

Prin această epistolă, vă mulțumim foarte frumos atât Dv., cât și celor ce dăruiesc la ziarul Dv. pe seama răniților români. Cu mare bucurie am primit ziarul Dv. Suntem mai mulți răniți, toți bătăieți în spitalul acesta. K. u. k. Krankenabschubstation, Sektion III în Vinkovici (Slavonia). Iată și numele fiecăruia dintre

noi: Ilie Cernescu reg. 45, Ioan Zaicu reg. 21 de artilerie, Ioan Nicora reg. 43, Albu Pantelimon reg. 43, și alți neștiutori de carte, — cari cu drag ascultă cuvintele din ziarul dv.

Vă salutăm cu toți Ilie Cernescu, Roteskreuzspital (Zimmer 6), Vinkovci.

*

Onorate d-le Redactor,

Iată prin aceasta mică cărticică, eu cu numele Ion Văcariu, din comuna Neraslatina, de când am plecat de acasă, au trecut 12 luni, de atunci nu am mai citit onor. dv. ziar. Timp de 9 luni am stat în bătălie, și m'am bolnăvit greu. De aceea m'au transportat la spital în Zagreb, ca sanitătsoldat. Și aci singurul român, ceilalți camarazi sînt toți croați. Am umblat prin toate traficele, am întrebat pe toți vinzătorii de ziare de foaie românească și nu am putut căpăta nici una. De aceea, te rog d-le Redactor, să-mi trimiteți un număr din »Foaia Poporului Român«, ca să știu prețul foaiei, ce apare în toată ziua, precum și cel săptăminal, cu »Foaia Ilustrată« și cea glumeață »Cucu«. Voi să știu și eu noutățile ce se petrec în patrie.

Te salut cu toată stimă

Sanitäts Ioan Văcariu

K. u. k. Filialspital der Barmerherzigen Schwestern, (Zimmer 11), Zagreb, Samostanska u. 15

Știrile zilei

Capii bisericelor române în deputațiunea omagială la Rege

Aflăm că în deputațiunea de omagiu din Ungaria, care se va prezenta la 2 Septembrie sub conducerea prim-ministrului contelui Tisza, vor lua parte și episcopii români dr. Miron Cristea din Caransebeș și dr. Traian Frențiu din Lugoj; din Cluj va lua parte în deputațiune protopopul dr. E. Dăianu.

Ministrul de finanțe Teleszky — înrolat

La asentarea glotașilor de 43—50 ani, a apărut ieri în fața comisiei de asentare ministrul de finanțe ungar, baronul dr. Teleszky — și a fost înrolat.

Ofițeri români distinși

D. George Domășnean, colonel al statului major, șef al secției V. la ministerul de război din Viena, a fost decorat cu crucea de cavaler al ordinului Leopoldin, cu distincția de război.

D. Ilarie Noagheea, sublocotenent la regim. 62 de infanterie, a fost decorat de regele Ludovic al Bavariei, cu Crucea militară pentru merit clasa IV. »mit Schwertern«.

Felicităm pe acest membru al coloniei române din Budapesta, distins pe câmpul de luptă.

D. maior Nicolaie Popovici, iarăși un membru al coloniei române a fost avansat zilele acestea la rangul de locot.colonel.

Răvaș românesc din Polonia rusească

Dela un brav militar român primim următorul răvaș de pe câmpul de război:

Polonia rusească, August.

Stimate d-le Redactor,

Vă comunic că mă aflu bine, sănătos, și o duc bine. Vă mulțumesc frumos în numele feciorilor dela comp. 25 reg. 64, că ne trimeteți foile abonate, că le primesc foarte regulat. V'as

fi scris îndată la primirea lor, — dar tocmai atunci am plecat cu trupele mai departe. Și pe unde sîntem n'am avut timp, nici hodină, cu înaintarea. Chiar în momentul acesta stăm gata iar de plecat, căci am rupt pe aici din nou linia rușilor, și iar au apucat fuga. Am prins aci mulți ruși. Tot odată vă fac cunoscut că dela 10 Iulie am fost avansat la rangul de Offizier-stellvertreter.

Cu toată stima Vasile Crețu

K. u. k. Infanterieregiment Nr. 64, 25
Feldkompanie.

Câtă cantitate de cereale se află acum în România

După datele ministerului industriei și comerțului român, stocul disponibil de cereale din țară, pe ziua de 31 Iulie, era de 13.513.787 chintale metrice. Cu o lună în urmă, adică la 30 Iunie, acest stoc era de 12.238.312 ch. metrice.

Această cantitate de cereale se împarte astfel: 6.377.639 chint. grâu, 200.414 făină de grâu, 82 mii 402 secară, 693.836 orz, 11.292 ovăz și 6 milioane 509.851 porumb.

Cea mai mare parte din acest stoc disponibil se află în depozite la particulari și prin gări.

În silozuri sunt depozitate numai 9.836 ch. grâu, 5478 secară, 129.291 porumb și întreaga cantitate de orz și ovăz mai sus arătată.

Fabrica de chibrituri din Segedin în flacări

Luni noapte, un incendiu puternic a distrus întreaga fabrică de chibrituri din Seghedin, care a mai ars odată, acum trei ani, și a fost din nou zidită. Pompierii n'au putut decât să localizeze, focul, care amenința să cuprindă și cazarma husarilor.

O femeie își ucide bărbatul în somn

În Viena s'a întâmplat Luni o groaznică dramă familială. Lucrătorea Rosalia Plössel de 27 ani, după o ceartă mare avută cu soțul ei, zidarul Alexandru Plössel de 57 ani, pe care îl învinuia mereu că are relații cu alte femei — pe când acesta a adormit pe canapea — dintr-o dată a luat o oală cu esență de leșie fierbinte și a vărsat-o pe corpul soțului ei care dormea. Trezit de chinurile teribile, după ce s'a zbătut 3 ore — a murit. Soția a petrecut o noapte întreagă lângă capătul soțului omorît de dînsa. I-a acoperit corpul neînsulețit cu o pânză iar pe piept i-a pus o cruce. Dimineața, femeia asasină s'a dus singura la politie, mășurîndu-și crima.

Aeroplan de-al nostru deasupra Severinului

Luni dimineață, la orele 9, a' fost semnalat deasupra Severinului un aeroplan austriac model Farman. Aeroplanul venea în zbor din direcția Orșovei cu mare viteză. După mai multe viraje făcute de aviator în jurul cazarmilor 17 și 57 infanterie, și-a urmat zborul în josul Dunării spre Bulgaria.

S'au tras de către regimentele de infanterie focuri de mitralieze. Aeroplanul nu a putut fi lovit de oarece era la o înălțime de aproape 2000 metri.

Rusia închide toate punctele de trecere în România?

Din Stockholm se anunță că din ordinul marelui duce Nicolaie, guvernul rus ar fi dispus închiderea tuturor punctelor de trecere la granița României.

Dăm această știre sub toată rezerva.

O pățanie a primarului Budapestei

Dr. Bárczy, primarul Capitalei a fost zilele trecute în Viena, pentru a face pregătirile necesare în vederea manifestății omagiale de la 2 Septembrie în fața monarhului din partea reprezentanților tuturor comunelor Ungariei. Un ziarist dela »Neue Freie Presse« interviuând pe primarul Budapestei, a scris apoi în ziarul acesta că dr. Bárczy a declarat că ungurii vor porni pe străzile Vienei în portul lor național, că budapestenilor le merge destul de bine, numai că nu prea au carne de mâncat. Dar nu face nimic, să mănânce altceva în loc de carne.

Când s'a întors primarul dr. Bárczy și a văzut ce impresie rea a produs interviul lui și dispus să se desmintă interviul în foile maghiare, în senzul că gazetarul vienez nu l'a priceput bine. Că el n'a vorbit de portul național maghiar, ci de portul popular, că n'a spus că dacă budapestenii n'au carne — să mănânce altceva — ci că populația Pestei se desobicește tot mai mult de consumarea carnei...

Și iacă așa, dr. Bárczy s'a împăcat iar cu budapestenii.

Cea mai mare fabrică de hârtie din România distrusă de foc

— O explozie teribilă. — 5 morți și 15 lucrători grav răniți. —

Din Bacău se telegrafiază că la fabrica de hârtie Letea, un cazan explodând, a dărâmat o parte a clădirii unde era instalat motorul.

S'au găsit 5 lucrători omorâți. Se mai găsesc sub dărâmături numeroase cadavre care nu au putut fi scoase. Numeroși lucrători răniți au fost duși la spital.

S'a deschis o severă anchetă.

Iată amănuntele:

Astă noapte, la orele 4, o teribilă explozie, s'a produs la fabrica de hârtie dela Letea. Cilindru de fabricație, de trei metri diametru, a făcut explozie și a distrus alte trei mașini și zidul clădirii spre canal, dărâmând în același timp tavanurile sălei și stărâmând toate geamurile și acoperișul.

Aburii din cilindru au opărat 15 lucrători, iar dărâmăturile zidurilor, bucățile de mașini și grinzile tavanului, cari erau de fer, au zdrobit trei lucrători.

Au fost omorâți pe loc: Ion Sava, conducător de mașini, Costache Gheorghiu și Alecu Marcu, ajutoare, precum și un alt lucrător Gr. Palascanu.

Grav opăriți de aburi sînt lucrătorii Vasile Oțoc, Vasile Chirilă, Gh. Grivescu, Stefan Rață, Petru Pavel, Costache Manase, Gh. Huțu, Nicolae Costăchescu, P. Florea, Costache Crițescu și Nicolae Chisăreanu.

Costache Manase și Nicolae Chisăreanu fiind transportați la spital, au murit după câteva ore, iar ceilalți sînt așa de grav răniți, în căntu se știe de vor scăpa cu viață.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Cucuvaele

Sub acest titlu citim următorul articol prim în ziarul conservator »Inainte« din București:

În viața cea nouă a celor două țări-une, cu înțelepciunea conducătorilor am alcătuit România, și prin bravura ostașilor noștri am înălțat țara asta românească la rangul de regat.

Am făcut în 50 de ani progrese uimitoare, și am știut acum doi să scriu în istoria Regatului una dintre cele mai glorioase pagini, încheind aici, în București, un tractat european, hotărând harta Peninsulei balcanice și readucând sub coroana României Dristorul lui Mircea cel mare.

De un an Europa se sbate în flacări și sânge, zdrobită de cel mai cumplit război pe care l'a cunoscut omenirea.

Vremurile sunt viroase, vârtejul luptelor năprasnice pustiește totul, și trebuie să pătrundem bine prin învălmășagul acesta, ca să știm încotro să ne îndreptăm și cum să pășim pe drumul izbăvii.

Este un moment când trebuie să ne adunăm toate puterile, și într'un gând și cu o singură hotărâre, să fim cu toții la datorie.

Trecutul să ne lumineze mintea și să ne întărească credința.

Noi trebuie să biruim. Noi vom birui și de astădată evenimentele.

Trebuie să constatăm însă cu durere că acum, ca nici odată, tocmai aceia cari ar trebui să încălzească mai mult inimile și să întărească cu mai multă putere credința, în loc să se inspire din cele mai strălucite izvoare ale credinței și ale dragostei de neam, s'au scoborât la cele mai negre gânduri, și nu fac decât să bocească, să clevească și să cobească.

»Patrioții« aceia cari s'au înfățișat țării ca reprezentând sufletul și idealul neamului acesta, în locul entuziasmului stărnesc neîncrederea, în locul credinței în viitor teama de o definitivă prăbușire a năzuințelor poporului român.

Se calomniază toate forțele vii ale statului acesta, toți conducătorii cari au răspunderea zilelor grele prin cari trecem.

Capul statului, care intrupează aspirațiunile și puterea României, este înfățișat ca străin de aspirațiunile românești, ca o piedică pentru înfăptuirea idealului.

Nici odată nu s'a făcut într'o țară o operă mai nefastă, de oameni cari și-au luat însărcinarea să lupte pentru înfăptuirea năzuințelor poporului. Și lucru trist, în corul acesta de plângători, de clevețitori și de cobitori, s'au înscris și unii scriitori veniți din mijlocul fraților cari se jertfesc în război.

Ce este nebunia aceasta? Pentru ce vor poezii cari trebuie să îmbărbăteze sufletele cu cântecele lor inaripate, să joace un rol pentru care nu au chemare? Cum își inchipuiesc tinerii aceia veniți în mijlocul nostru, că ei trebuie să aibă cuvîntul hotărîtor, și că ei au să spue când și cum Regatul român are să intre în acțiune?

Dacă au căzut aci peste lupte nenorocite, dacă văd că aci unii oameni politici duc campanii veninoase pentru a calomnia pe cei mai de seamă conducători ai țării, ei trebuie să înțeleagă pornirile pătimase din cari născ în aceste mari momente, geloziiile și urile, — și ei prin credința și prin dorința lor de a vedea înfăptuite aspirațiunile neamului, să le înăbușe cu cântul lor entusiast.

Buciumători ai credinței și ai victoriei, trebuie să fie scriitorii din ziua de azi, nu cucuvai, cari de pe creștele munților se cobează.

anunțând mereu că Regatul român nu simte durerile neamului.

Nimic din tot trecutul țării nu ne dă dreptul să ne îndoim de noi, și azi mai mult ca ori când să ne dăm bine seama, că înțelepciunea trebuie să conducă acțiunea statului acesta.

Este într'adevăr soarta neamului în joc, fiindcă însăși soarta Regatului român poate fi pusă în joc.

Poșta administrației

I. Cr. în Z. — Am primit scrisoarea și cuprinsul ei ni-a plăcut, fiind o nouă dovadă, că românul conștient același rămâne ori unde este. Aduți aminte de scrisoarea ce ți-am scris la început. Dacă nu erai acolo unde ești acum, ajungeai în șirul prim de lupte. Cei ce voiau să-ți facă rău, ți-au făcut bine. Noroc și sănătate.

Vichentie Almăjan, caporal. Viena. — Des-tul de trist, că deși d-ta de un an ești pe câmpul de război, azi rănit în spital, și cu gândul la cei de acasă din Marcoveț, cari sunt lipsiți de ajutor. Ne pare rău, că nu-ți putem ajuta. Asemenea nedreptăți se ivesc cu droaia. Rușine să le fie acelor cari le cauzează. Ți-am trimis vre-o câteva foi. Să le dai și celorlalți frați de ai noștri din spital.

Nimeni să nu facă comandă

la noi fără să trimită banii. Vremurile sunt cu mult mai grele, decât să dăm pe credit atunci, când hârtia, vopseala și toate lucrurile tipografice sunt cu 150—200 procente mai scumpe, și când nu se mai dă credit nimănui.

Avem de altfel tristă experiență că cei mai mulți dintre abonați, cărora le am trimis foaia pe credit, ori că am continuat cu trimiterea foilor după-ce a expirat abonamentul, — nu se grăbesc cu plata, ori nu plătesc de lor. Nu e obiceiul nostru de a ne imbulzi cu ziarul, și trimitem numai acelor, cari ni l'au cerut. Este deci datoria morală a tuturor, cari primesc foaia să o și plătească, ori să abzică de ea.

Tot aici trebuie să avertizăm și pe toți aceia, cari ni cer carticele, broșuri, cum e și »Ajutorul pentru familiile celor înrolați«, — fără bani. Pentru 10—20 fil. să introducem în registru special, apoi să și provocăm pe cei neplătici. Asemenea comande se fac alăturându-se la scrisoare mărci în valoarea cuvenită și comanda se efectuează fără nici o piedică.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«. VII., Ilka-utca 38.

Harta (mapa) războiului.

La administrația ziarului nostru se află de vânzare următoarele:

Harta mare a Europei, mărimea 140/220 cm. în 5 colori — cor. 2.50
Același hartă în mărime mai mică 1.50.

Harta războiului turco-rus cor. 1.50.

Harta lumii, în 7 colori. Cuprinde toate țările și coloniile, fie-care în altă culoare — — — — cor. 2.—

Pentru espedarea franco să se alature la fie-care comandă 30 fileri.

ADMINISTRAȚIA

„Foaia Poporului Român“
Budapesta, VII., Ilka-utca 36

Ziarul nostru zilnic se află de vânzare la toate gările din ținuturile românești. Prețul 6 fileri.

Cereți-l dela vânzătorul de ziare, ori dela librăria sau tutungeria din edificiul gării.